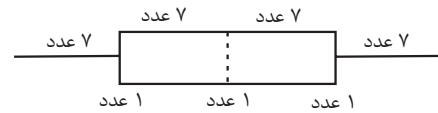

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(مهری مسلمانی)

برای پیدا کردن میانگین ابتدا باید مجموع اعداد را محاسبه کنیم در نمودار جعبه‌ای مفروض داریم:

پس درون ورودی جعبه ۱۷ عدد قرار دارد:

$$\begin{cases} 17 \times 25 = 425 \\ 7 \times 28 = 196 \Rightarrow \text{مجموع اعداد} = 425 + 196 + 77 = 698 \\ 7 \times 11 = 77 \end{cases}$$

$$\text{میانگین} = \frac{698}{31} = 22 \frac{51}{31}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۲- گزینه «۱»

(مهمر اسری)

$$5, 13, 13, 16, 16, 16, 17, 18, 18$$

$$Q_1 = 13 \quad \text{میان} \quad Q_2 = 16 \quad Q_3 = 17 \frac{5}{8}$$

$$IQR = 17 \frac{5}{8} - 13 = 4 \frac{5}{8} = \frac{9}{2}$$

$$\text{میانگین} = \frac{132}{9} = 14 \frac{66}{9}$$

با توجه به مقادیر حاصل تنها گزینه «۱» صحیح است.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۳- گزینه «۱»

(نریمان فتح‌اللهی)

$$\text{داده‌ها: } 2, 2, 2, 3, 4, 5, 5, 6, 6, 6, 6$$

میان

$$\text{میان} = 5$$

$$\text{میانگین} = \frac{2(2) + 2 + 2 + 2(5) + 4(6)}{11} = \frac{47}{11}$$

$$\frac{\text{میان}}{\text{میانگین}} = \frac{5}{\frac{47}{11}} = \frac{55}{47}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۶)

۴- گزینه «۴»

(علی آزاد)

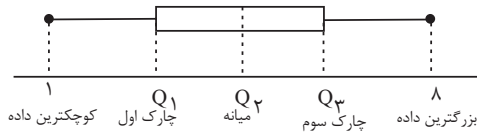
$$\left. \begin{aligned} \text{تعداد طرفداران تیم پرسپولیس} &= 5 + 12 + 19 = 37 \\ \text{تعداد طرفداران تیم استقلال} &= 4 + 11 + 18 = 33 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{37}{33} = 1 \frac{12}{33}$$

(نمودارهای چند متغیره، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۵- گزینه «۲»

(نریمان فتح‌اللهی)

باتوجه به تعریف نمودار جعبه‌ای داریم:

$$\text{دامنه میان چارکی} = IQR = Q_3 - Q_1 = 2a^2 - 3a + 6 \quad (1)$$

$$Q_1 = 1 + a, \quad Q_3 = 8 - a^2$$

$$\Rightarrow IQR = Q_3 - Q_1 = (8 - a^2) - (1 + a) = -a^2 - a + 7 \quad (2)$$

$$(1) \text{ و } (2): 2a^2 - 3a + 6 = -a^2 - a + 7 \Rightarrow 3a^2 - 2a - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 1 \quad \checkmark \\ a = -\frac{1}{3} \times (a > 0) \end{cases}$$

$$\frac{\text{چارک سوم}}{\text{چارک اول}} = \frac{8 - a^2}{1 + a} = \frac{8 - 1}{1 + 1} = \frac{7}{2} = 3 \frac{1}{2}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۶- گزینه «۴»

(مهمر اسری)

می‌دانیم که مجموع زوایای مرکزی نمودار دایره‌ای ۳۶۰ است. پس داریم:

$$6a^2 + 1 + 15 + a^2 + 5 + a^2 - 1 + 22 + 28 - 3a^2 = 360$$

$$5a^2 + 90 = 360 \Rightarrow 5a^2 = 270 \Rightarrow a^2 = \frac{270}{5} = 54$$

$$\Rightarrow a = \sqrt{54} = 3\sqrt{6}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۷- گزینه «۲»

(علی آزاد)

متغیر اول در نمودار جیبی، موقعیت نقطه روی محور افقی است. بنابراین داده‌ها عبارت است از:

$$1, 3, 5$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{1 + 3 + 5}{3} = 3$$

(نمودارهای چند متغیره، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۸- گزینه «۳»

(مهمر اسری)

با توجه به نمودار داریم:

$$\frac{1}{2}x + x - 1 + \frac{5}{2}x + x^2 - 1 = 100 - 25$$

$$x^2 + 4x - 77 = 0$$

$$(x - 7)(x + 11) = 0$$

$$x = 7 \quad \text{یا} \quad x = -11 \quad \text{غ قق}$$

$$x^2 - 1 - \frac{1}{2}x = 49 - 1 - \frac{1}{2}(7) = 44 \frac{1}{2}$$

اختلاف طول سبیل‌ها $44 \frac{1}{2}$ است.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۹- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$\frac{x}{100} \times 100 = 35 \Rightarrow x = 35$$

نمره درس ریاضی دانش آموز مورد نظر
بیشترین نمره در درس ریاضی

(نمودارهای چند متغیره، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

۱۰- گزینه «۱»

(مهری مسلمانی)

داده‌ها به ترتیب به شکل زیر هستند.

۸, ۱۰, ۱۰, ۱۲, ۱۳, ۱۵, ۱۵, ۱۷, ۱۷, ۱۷
چارک سوم چارک اول

$$17 - 10 = 7 = \text{دامنه میان چارکی}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۴»

(مهمد نورانی)

گزینه «۴» واژه‌های «مهر و مهر» جناس ناقص حرکتی دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شمع و جمع» جناس ناقص اختلافی / «ماه و ما» جناس ناقص افزایشی

گزینه «۲»: «کینه و سینه» جناس ناقص اختلافی / «آیین و آینه» جناس ناقص افزایشی

گزینه «۳»: «سیر و شیر» ناقص اختلافی / «زهره و زهره» جناس ناقص حرکتی

(هناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

۱۲- گزینه «۴»

(مهمد نورانی)

جناس ناقص اختلافی: غم، دم - دم، در - ساخته، سوخته - تب، تاب

جناس در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ناقص اختلافی: آب، تاب - ناقص افزایشی: چشمه، چشم

گزینه «۲»: ناقص اختلافی: میر، پیر - نهد، دهد - بند، پند

گزینه «۳»: ناقص اختلافی: دل، گل - یار، خار

(هناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

۱۳- گزینه «۲»

(مهمد نورانی)

ه) جناس همسان: تار: رشته موی باریک، تار: نام یک ساز

د) تشبیه: سینه به تنور تشبیه شده است.

ج) تلمیح: اشاره دارد به ماجرای برادران حضرت یوسف که او را به بهایی اندک فروختند.

ب) مجاز: شهر مجاز از مردم شهر

الف) حس آمیزی: گفتار شیرین

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۳»

(سعید جعفری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تضاد: ندارد / تشخیص: چشم خرد حیران است

گزینه «۲»: حسن تعلیل: روز از بسط او همه جا را روشن کرده، شب از قبض او همه جا را سیاه کرده است. / تضاد: بسط، قبض

گزینه «۴»: تضاد: پرده پوش، پرده در / جناس همسان: ندارد

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۴»

(سعید جعفری)

جناس: احرار، ابرار / موازنه: دارد

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۴»

(سعید جعفری)

جناس: بزم، رزم / موازنه: دارد / تشبیه: [تو] شید تابنده هستی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جناس: گل، یل، دسته، بسته / موازنه: دارد / تشبیه: ندارد

گزینه «۲»: جناس: مهر، مهر، چهر / موازنه: ندارد / تشبیه: چو از دانش روح، چو بر شمس قمر

گزینه «۳»: جناس: ندارد / موازنه: دارد / تشبیه: سرو را مانی، ماه را مانی

(هناس و انواع آن، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۴»

(امیرمهمد حسن زاده)

در این گزینه نهاد اول (سرشت و فطرت) با نهاد دوم و سوم (قرار داد) جناس تام دارد.

(هناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

۱۸- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

در این گزینه جناس تام یافت نمی‌شود: «می‌گنی» و «می‌گنی» جناس ناقص اختلافی دارند. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پرده (اول): اصطلاح موسیقی، پرده (دوم): حجاب.

گزینه «۲»: باز (اول): پرندۀ شکاری، باز (دوم): گشاده.

گزینه «۴»: غریب (اول): شگفت و عجیب، غریب (دوم): ناآشنا.

(هناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

۱۹- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

گزینه «۱»: در این گزینه هر دو نوع جناس به کار رفته است: «بو و جو» جناس ناهمسان اختلافی و روان (به معنی جاری و روح) جناس همسان دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «توان و روان»: جناس ناهمسان اختلافی

گزینه «۳»: فتنه (اول): غوغا و آشوب، فتنه (دوم): شیفته و عاشق، جناس همسان.

گزینه «۴»: چِرا (علف خوردن حیوانات در طبیعت) و چِرا (حرف پرسش): جناس ناهمسان حرکتی.

(هناس و انواع آن، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

(مبیر همایی)

۲۶- گزینه «۳»

«عَرَفْنَا» درست است، چون فعل امر است (عَرَفَ).

(ضبط حرکات، صفحه ۱۰۶)

(آرمین ساعرنپناه)

۲۷- گزینه «۳»

در فعل «استعینی»، «ن» جزء حروف اصلی فعل است و «ن» وقایه نیست.

(قواعد، صفحه ۱۱۳)

(آرمین ساعرنپناه)

۲۸- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فی» حرف جرّ است.

گزینه «۲»: «عن» حرف جرّ است.

گزینه «۳»: «من» حرف جرّ است.

(قواعد، صفحه ۱۰۹)

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

۲۹- گزینه «۳»

«لا تُخزِ» فعل نهی و «نون» بعد از آن، نون وقایه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «علی عینی» به روی چشمانم / اسم مثنی (عینین) + ی / حُزنی:

اسم + ی که نون وقایه ندارد.

گزینه «۲»: «لا تُحسِنِ» از ریشه حَسَنَ چون (ن) جزء سه حرف اصلی است و

نون وقایه ندارد.

گزینه «۴»: «لا تُحاولِینَ» فعل مضارع مفرد مؤنث مخاطب.

(قواعد، صفحه ۱۱۳)

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

۳۰- گزینه «۳»

در این عبارت هیچ حرف جرّ و جار و مجروری نیامده است.

(دانش‌آموزان کوشا نزد معلمشان نشستند.)

(قواعد، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۱)

منطق

(موسی سپاهی)

۳۱- گزینه «۲»

کلمات و الفاظی که در زندگی به کار می‌بریم، دارای بارهای ارزشی متفاوتی هستند. به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بارهای ارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را مغالطه «بار ارزشی کلمات» می‌نامند.

بنابراین هر مطلبی که بخواهیم بیان کنیم، اگر می‌تواند نحوه بیان متفاوتی داشته باشد و از آن بتوان پیام ضمنی دریافت کرد، می‌تواند زمینه بروز مغالطه بار ارزشی کلمات باشد.

(سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(امیرممد حسن‌زاده)

۲۰- گزینه «۳»

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، به ناپایداری پادشاهی و قدرت پادشاهان اشاره دارد. اما در گزینه «۳» شاعر به باد صبا می‌گوید که پیغام عشق او را به معشوق، که پادشاهان غلام او هستند، برساند.

(مفهوم، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

(مریم آقاییاری)

۲۱- گزینه «۲»

«علیکم بمکارم الأخلاق»: به صفات برتر اخلاقی پایبند باشید / «فإن ربی»: زیرا پروردگارم / «بَعَثَنی بها»: مرا به خاطر آن فرستاده است.

(ترجمه، صفحه ۱۱۰)

(ولی‌اله نوروزی)

۲۲- گزینه «۱»

«للدلافین: دلفین‌ها دارند / ذاكرة قویة: حافظه‌ای قوی / تُساعد: کمک می‌کند / الصیادین: به شکارچیان / علی اکتشاف: در کشف / أماكن تجمع الأسماك: محل‌های جمع شدن ماهی‌ها»

(ترجمه، صفحه ۱۰۶)

(مریم آقاییاری)

۲۳- گزینه «۴»

ترجمه درست عبارت: «هرچیزی را به سرعت تعبیر خواهیم کرد، به روی چشم.»

(ترجمه، صفحه ۱۱۴)

(ولی‌اله نوروزی)

۲۴- گزینه «۳»

«همانا: إن / خداوند: الله / مرا فرمان داده است: أمرتی / به مدارا کردن با مردم: بمداراة الناس / برپایی واجبات دینی: إقامة الفرائض»

(ترجمه، صفحه ۱۱۳)

(مبیر همایی)

۲۵- گزینه «۳»

ترجمه: شرافت انسان به دانش و ادب است، نه به اصل و نسب.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: روزگار دو روز است، روزی به سود تو و روزی به ضرر تو.

گزینه «۲»: انسان بنده احسان است.

گزینه «۴»: دانش شما را محافظت می‌کند و شما ثروت را پاسداری

می‌کنید.

(مفهوم، صفحه ۱۱۲)

۳۲- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: مغالطه رفع مقدم دارد.

گزینه‌های ۲ و ۳: رفع تالی وجود دارد که معتبر است.

گزینه ۴: مقدم وضع شده و معتبر است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۳۳- گزینه ۳»

(کنکور خارج از کشور، ۱۳۰۰)

در گزینه ۳ قضیه می‌تواند نه حملی باشد نه منفصل حقیقی، مثلاً شرطی متصل یا منفصل مانع‌الجمع یا مانع‌الرفع باشد. اما نمی‌شود یک قضیه‌ای هم حملی باشد هم شرطی منفصل حقیقی.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۳۴- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

اگر فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه و یا پیروان آن نسبت دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد، مغالطه مسموم کردن چاه رخ می‌دهد. مانند عبارات مطرح‌شده در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴.

اگر فرد مغالطه‌گر ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان آن نسبت دهد و برای افراد تله بگذارد تا به سمت پذیرش آن گرایش یابند، مغالطه تله‌گذاری رخ می‌دهد؛ مانند عبارت مطرح‌شده در گزینه ۱.

(سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۳۵- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

هیچ جاننداری نداریم که تنفس نکند، پس هر دو طرف قضیه نمی‌تواند صادق باشد. هیچ غیرجاننداری هم نداریم که تنفس بکند، پس هر دو طرف قضیه نمی‌تواند کاذب باشند. ← پس این گزینه منفصل حقیقی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جسم ممکن است هم رسانا باشد و هم غیرفلز (مثلاً گرافیت غیرفلز رساناست)، اما ممکن نیست غیرفلز نباشد (فلز باشد) و رسانا نباشد (هر فلزی رساناست). ← منفصل مانع‌الرفع.

گزینه ۲: قضیه نمی‌تواند هم حملی باشد و هم منفصل حقیقی، اما ممکن است نه حملی باشد، نه منفصل حقیقی (مثلاً شرطی متصل باشد). ← منفصل مانع‌الجمع.

گزینه ۴: شکل می‌تواند هم چهار ضلع داشته باشد و هم مربع نباشد (مثلاً لوزی باشد)، اما نمی‌تواند چهار ضلع نداشته باشد و مربع باشد (هر مربعی چهارضلعی است). ← منفصل مانع‌الرفع

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۳۶- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

خطاهای ذهنی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

۱- خطاهای صوری: خطاهایی که ناشی از به‌کار بردن استدلال‌های نامعتبر هستند.

۲- خطاهای غیرصوری: خطاهایی که ناشی از به‌کار بردن مقدمات غلط (کاذب) هستند و یا اینکه ناشی از عوامل روانی هستند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: به‌کار بردن مقدمات غلط (کاذب) در استدلال مربوط به خطاهای غیرصوری می‌باشد.

گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: خطاهایی که مربوط به صورت و ساختار استدلال هستند؛ یعنی ناشی از عدم رعایت قواعد درست نتیجه‌گیری هستند و یا اینکه شرایط اعتبار را ندارند، مربوط به خطاهای صوری می‌باشند.

(سنجشگری در تفکر، صفحه ۹۸)

۳۷- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۹۵)

می‌دانیم که در مغالطه «رفع مقدم» اگر کسی با رفع مقدم، رفع تالی را نتیجه بگیرد، مرتکب مغالطه شده است. یعنی در قضیه «هرکس دیپلم انسانی دارد، آرایه می‌داند.» اگر با رفع مقدم «کسی که دیپلم انسانی ندارد (دیپلمه ریاضی)» به رفع تالی «آرایه نمی‌داند» برسیم، دچار مغالطه رفع مقدم شده‌ایم.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۳۸- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

«اگر ساختار قضیه‌ای به صورت «یا... یا...» باشد، آن قضیه شرطی منفصل است و در قضایای شرطی منفصل، به گسستگی و ناسازگاری دو یا چند نسبت حکم داده می‌شود.»

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۳۹- گزینه ۴»

(موسی سپاهی)

در صورتی که با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در تأیید نظری داشته باشیم یا با کوچک‌نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در مخفی کردن حقیقتی داشته باشیم، دچار «مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی» شده‌ایم.

اگر ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان به آن نسبت دهند، «مغالطه تله‌گذاری» ایجاد می‌شود. در این نوع مغالطه، هدف اصلی مغالطه‌گر، جلوگیری از مخالفت مخاطب است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۳: مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی معمولاً در تبلیغات (با بزرگ و کوچک نوشتن برخی کلمات) به‌کار می‌رود. این مغالطه در کاریکاتور نیز کاربرد دارد.

گزینه ۲: نسبت دادن یک عدد بزرگ به ترکیب عطفی تا اهمیت اجزای عطفی بیش‌تر از آنچه که هست جلوه کند نیز سبب مغالطه بزرگ‌نمایی می‌شود، مانند: نویسنده بیش از صد کتاب و مقاله.

گزینه ۴: سعی در ارائه ویژگی شایسته جهت جلوگیری از مخالفت مخاطب بیانگر مغالطه تله‌گذاری است.

(سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۱)

۴۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

در علموی مانند فلسفه، ریاضیات و معارف دینی در پی فهم حقایق هستیم. به استدلال‌هایی که در این علوم به کار می‌روند، برهان می‌گویند. تفاوت مهم میان متفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سؤالات درست و بجاست.

(سنه‌نگری در تفکر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۳)

منطق - آشنا

۴۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

قضایا تنها دو حالت دارند، یا شرطی هستند یا حملی، همچنین ممکن نیست که قضیه‌ای همزمان هم حملی و هم شرطی باشد. بنابراین نوع قضیه شرطی منفصل حقیقی است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۴۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

کتاب یا می‌تواند درسی باشد یا غیردرسی و حالت دیگری وجود ندارد و کتاب نمی‌تواند همزمان هم درسی و هم غیردرسی باشد. توجه: به‌طور کلی می‌توان گفت عباراتی مانند قضیه گزینه «۳»، که یک امر را با غیر آن می‌آورند، منفصله حقیقی هستند. مانند: «سخن یا درست است یا نادرست.» یا «موجود، یا زنده است یا غیرزنده.»

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: می‌توان حالت دیگری مانند خزندگانی مانند مارها که پا ندارند هم برای حیوان متصور شد و قضیه، مانع‌الجمع است.

گزینه «۲»: نماز می‌تواند سه‌رگکتی هم باشد و قضیه، مانع‌الجمع است.

گزینه «۴»: عدد می‌تواند صفر هم باشد که نه مثبت است و نه منفی و قضیه، مانع‌الجمع است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۴۳- گزینه «۱» آزمون وی ای پی

(کتاب جامع)

رابطه دو جزء قضایای شرطی منفصل مانع‌الجمع به این صورت است که اگر یک جزء صادق باشد، جزء دیگر کاذب است و اگر یک جزء کاذب باشد، جزء دیگر نامعلوم است که این رابطه، همانند حکم تضاد بین دو قضیه حملی است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۴۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» با کلماتی مواجه هستیم (به سرای جاویدان سفر کردن، بفرمایید، قدم بر چشم گذاشتن، نوش جان کردن) که بار ارزشی مثبت دارند. در گزینه «۳» قرار گرفتن متهم در جایگاه خود که در یک دادگاه به کار رفته است، بار ارزشی خنثی دارد.

(سنه‌نگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۴۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

چینش صحیح قضیه شرطی صورت سؤال به این صورت است:
در صورتی که پایم پیچ نمی‌خورد، می‌توانستم لحظه آخر، توپ را بگیرم.

مقدم تالی

و قضیه از نوع شرطی متصل است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۴۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

در بررسی یک ادعا و نظر باید عقلانی و منطقی بیاندیشیم و ایجاد خشم، ترس یا جلب ترحم یا تهدید و ارباب همگی از شیوه‌های مغالطه توسل به احساسات است و ایجاد طمع موجب فریب افراد می‌شود که کلاهبرداران گاه از این شیوه استفاده می‌کنند و تهدید به گرفتن انتقام که ایجاد ترس می‌کند از انواع مغالطه توسل به احساسات است.

(سنه‌نگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۴۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع - کنکور خارج از کشور ۹۸)

در قضیه منفصله مانع‌الجمع، امکان ندارد دو طرف قضیه همزمان درست باشد. اما ممکن است هر دو طرف نادرست باشند. امکان ندارد یک عدد هم اول باشد و هم مضربی از عدد ۴، ولی می‌توان عددی را مثال زد که نه اول باشد و نه مضرب ۴.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: یک عدد هم می‌تواند زوج باشد و هم مضربی از عدد ۴.

گزینه «۳»: یک عدد هم می‌تواند مضربی از عدد ۴ باشد و هم عدد اول نباشد.

گزینه «۴»: یک عدد با مضربی از ۴ است یا مضربی از ۴ نیست. (منفصل حقیقی)

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۹)

۴۸- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

در گزینه «۳»، از حس طمع مشتری برای فروش بیشتر بهره‌برداری می‌شود؛ بنابراین مغالطه توسل به احساسات دارد. بقیه گزینه‌ها درست هستند.

(سنه‌نگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۴۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر سرطان بگیرم، خواهم مرد. گزینه «۲»: اگر برف بیارد، مدرسه تعطیل می‌شود.

مدرسه تعطیل است.

سرطان نگرفته‌ام.

• پس برف باریده است.

• پس نمی‌میرم.

قیاس استثنایی اتصالی

اتصالی نامعتبر است؛

نامعتبر؛ زیرا از اثبات تالی

زیرا از نفی مقدم

نتیجه گرفته است.

نتیجه گرفته است.

گزینه «۳»: اگر استدلال صحیح باشد، ما را به حقیقت می‌رساند. به حقیقت نرسیده‌ایم.

• استدلال صحیح نیست.

قیاس استثنایی اتصالی معتبر، زیرا از نفی تالی به نفی مقدم رسیده، پس استدلال صحیح است.

گزینه «۴»: در صورت رسیدن قطار به شیراز، همه مسافران پیاده می‌شوند.

قطار به شیراز رسیده است.

• پس همه مسافران پیاده می‌شوند. قیاس استثنایی اتصالی معتبر، زیرا از اثبات مقدم اثبات تالی را نتیجه گرفته است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۵۰- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

در این آیه کافران، مؤمنان را نادان خوانده و با به‌کار بردن این صفت منفی در تلاش‌اند تا ایمان آوردن آن‌ها را غیرخردمندانه جلوه دهند. پس مغالطه مسموم کردن چاه رخ داده است که از مغالطات بر اثر عوامل روانی است.

(سنجشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

اقتصاد

۵۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه:

- از هر منبعی که درآمدی به‌دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.
 - هزینه‌های متغیر و ثابت خود را ماهیانه فهرست کنید.
 - مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه بایکدیگر مقایسه کنید.
 - اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.
- (بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۷)

۵۲- گزینه «۲»

(کنکور ۱۴۰۳ نوبت دوم)

- به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد. مزایای حساب‌های بانک‌های قرض‌الحسنه «و»
- نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند. مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ب»
- نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد. مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت «د»
- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد. معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ه»

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

۵۳- گزینه «۳»

(کنکور ۱۴۰۳ نوبت اول)

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: نادرست است؛ سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک هم بیشتر است؛ اما قطعی نیست.
- گزینه «۲»: نادرست است؛ در حساب‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت هرچقدر زمان طولانی‌تری پول سپرده‌گذاری شود، سود بیشتری به آن تعلق می‌گیرد. (در خرید سهام ممکن است در بلندمدت شرکت سهامی زیان‌ده باشد و دارنده سهام آنها نیز متحمل ضرر و زیان شود.)

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ به اوراق مشارکت منتشر شده برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می‌گیرد، همچنین خرید و فروش سهام نیز ممکن است با محدودیت‌هایی مواجه باشد.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۸)

۵۴- گزینه «۳»

(زهره مومری)

خرید مقایسه‌ای به ترتیب زیر انجام می‌گیرد.

اول: تعریف مسئله	شامل بیان این‌که واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید؛ مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آن‌ها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.
دوم: فهرست گزینه‌ها	شامل مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند.
سوم: تعیین معیارها	معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است؛ مثلاً در خرید یخچال جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات و زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.
چهارم: ارزیابی	شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف که اغلب بر اساس جدولی که در کتاب آمده انجام می‌شود.
پنجم: تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

(تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه ۱۴۴)

۵۵- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

- ۱- سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت: پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.
- ۲- سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت: در این نوع حساب، لازم است مقدار مشخصی پول برای مدت معینی در بانک سپرده شود. دوره زمانی این حساب‌ها از ۶ ماه تا چندین سال است. نرخ سود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر نخواهد کرد. هر چقدر زمان طولانی‌تری پول سپرده‌گذاری شود، سود بیشتری هم به آن تعلق می‌گیرد.
- ۳- خرید طلا: از آنجایی که اقتصاد درگیر تورم است، خرید طلا برای جلوگیری از کاهش ارزش دارایی مناسب است.

نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند، یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر، کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، استفاده از چیزی بیش از یک بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است، همه از موارد روش «ب» به‌شمار می‌روند.

(تصمیم‌گیری در مفارح، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۶، ۱۴۸ و ۱۴۹)

۵۹- گزینه «ب»

(سارا شریفی)

هزار تومان $۷۵ = ۳۵ + ۳۰ + ۱۰ =$ مجموع مخارج یک هفته

مجموع مخارج هفتگی - درآمد هفتگی = میزان پس‌انداز هفتگی برای ثبت نام در کلاس

هزار تومان $۵ = ۸۰ - ۷۵ =$

هفته $۸۰ = \frac{۴۰۰}{۵} =$ مدت زمان مورد نیاز برای ثبت نام در کلاس

با توجه به اینکه ۱ ماه معادل ۴ هفته است؛ بنابراین ۸۰ هفته برابر با ۲۰ ماه است. و از آنجا که زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از دو ماه تا سه سال (۳۶ ماه) است، بنابراین هدف مشخص شده در صورت سؤال یک هدف میان‌مدت است.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

۶۰- گزینه «ب»

(زهرا مممری)

(الف)

میزان سود - ارزش سهام فروخته شده در پایان سال = میزان سرمایه اولیه فرد

میلیون تومان $۳۶ = ۶۶ - ۳۰ =$ میزان سرمایه اولیه فرد \Rightarrow

(ب)

$\frac{\text{میزان سرمایه اولیه فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}} = \text{ارزش اسمی هر سهم}$

هزار تومان $۱۲ = \frac{۲۶,۰۰۰,۰۰۰}{۳,۰۰۰} =$ تومان $۱۲,۰۰۰ =$

(ج)

$\frac{\text{ارزش سهام فروخته شده توسط فرد در پایان سال}}{\text{تعداد سهام فرد}} = \text{ارزش بازاری هر سهم}$

هزار تومان $۲۲ = \frac{۴۶,۰۰۰,۰۰۰}{۳,۰۰۰} =$ تومان $۲۲,۰۰۰ =$

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

۴- خرید اوراق مشارکت: با خرید اوراق مشارکت، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.

۵- خرید سهام برای فردی که خطرپذیر است و می‌خواهد بیشترین سود را کسب کند، مناسب است.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۹)

۵۶- گزینه «ا»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $۳۰ = ۳ + ۵ + ۶ + ۴ + ۲ + ۵ + ۷ + ۲ =$ مجموع مخارج سالیانه

میلیون تومان $۲۵ = ۵۵ - ۳۰ =$ میزان پس‌انداز فرد

درصد $\frac{۲۰}{۵۵} \times ۱۰۰ = ۳۶.۳۶ =$ میزان بودجه از بودجه فرد $= \frac{\text{میزان مخارج فرد}}{\text{میزان بودجه (درآمد) فرد}} \times ۱۰۰ =$

میلیون تومان $۵ = ۲۵ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} =$ مقدار خمس پرداختی

(بورج‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۸)

۵۷- گزینه «ب»

(آفرین ساپری)

بررسی عبارات صورت سؤال:

(الف) غلط است؛ در سهام‌داری حتی اگر قیمت ورقه سهام هم تغییر نکند با دریافت سود شرکت در هر سال همراه است و از این محل دارندگان اوراق سهام نفع می‌برند.

(ب) غلط است؛ سرمایه‌گذاری‌های مولد سرمایه‌گذاری‌هایی‌اند که به ظرفیت تولیدی کشور با ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید یا توسعه ظرفیت آنها کمک می‌کنند.

(ج) غلط است؛ بیمه روشی است برای «انتقال خطرپذیری» که در آن «بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند.» بیمه‌گر (شرکت بیمه) نیز با گردآوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گذار یا بیمه‌شده را فراهم می‌نماید.

(د) صحیح است.

(ه) صحیح است.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۶۰)

۵۸- گزینه «ب»

(سارا شریفی)

یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «ب» است: بهینه مصرف کردن، بازیافت، بازسازی، بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)، باز تفکر (کالای دیگر)، باز مصرف (استفاده چندباره از کالا).

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزینه «۳»

(علی آزار)

با توجه به این که تابع f ، تابعی ثابت و تابع g تابعی همانی می باشد، خواهیم داشت:

$$\left. \begin{aligned} f(x) = 3 \\ g(x) = x \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{aligned} f(4) = 3 \\ g(5) = 5 \end{aligned} \Rightarrow 4f(4) - 3g(5) = 4 \times 3 - 3 \times 5 = -3$$

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۵ تا ۳۳)

۶۲- گزینه «۳»

(علی آزار)

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ می باشد، بنابراین:

$$(a-b+4)x^2 + (b-2)x + 2c - 4 = x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a-b+4=0 \\ b-2=1 \Rightarrow b=3 \Rightarrow a=-1 \\ 2c-4=0 \Rightarrow c=2 \end{cases}$$

تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»:

$$\Rightarrow (a+3)f(x) + cx = (-1+3)(x) + 2x = 4x$$

گزینه «۲»:

$$\Rightarrow (b-1)f(x) - ax = (3-1)(x) - (-1)x = 2x + x = 3x$$

گزینه «۳»:

$$\Rightarrow (c-5)f(x) + bx = (2-5)(x) + 3x = -3x + 3x = 0$$

گزینه «۴»:

$$\Rightarrow (a+b)f(x) + cx = (-1+3)(x) + 2x = 2x + 2x = 4x$$

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۵ تا ۳۱)

۶۳- گزینه «۱»

(علی آزار)

$$\left. \begin{aligned} f(x) = x \text{ تابع همانی} \\ g(x) = 4f(x) - 1 - 4x \end{aligned} \right\} \Rightarrow g(x) = 4(x) - 1 - 4x = -1$$

بنابراین تابع $g(x)$ تابع ثابت -1 خواهد بود.

$$3f(x+2) - g(3x-1) = 7 \Rightarrow 3(x+2) - (-1) = 7$$

$$\Rightarrow 3x + 6 + 1 = 7 \Rightarrow 3x = 0 \Rightarrow x = 0$$

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۴ تا ۳۱)

۶۴- گزینه «۱»

(نریمان فتح العی)

می دانیم ترکیب عطفی $p \wedge q$ زمانی درست است که هر دو گزاره p و q درست باشند و بنابراین، داریم:

$$p \wedge \sim p \equiv F$$

$$(p \wedge \sim p) \wedge r \Rightarrow F \wedge r \equiv F$$

$$(p \wedge \sim p) \wedge r \Rightarrow (p \vee q) \equiv F \Rightarrow (p \vee q) \equiv T$$

به انتهای مقدم

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۴ تا ۷)

۶۵- گزینه «۳»

(علی آزار)

چون نمی دانیم k در کدام یک از محدوده های $x \geq 2$ و $x < 2$ قرار دارد، باید هر دو حالت را بررسی کنیم و سپس جواب به دست آمده را بررسی کنیم. در محدوده $x \geq 2$ خواهیم داشت:

$$f(-k) = 3 \Rightarrow 2(-k) - 1 = 3 \Rightarrow -2k = 4 \Rightarrow k = -2$$

$k = -2$ در محدوده $x \geq 2$ قرار دارد، پس قابل قبول است.

در محدوده $x < 2$ خواهیم داشت:

$$f(-k) = 3 \Rightarrow \frac{2(-k) + 3}{4} = 3 \Rightarrow -2k + 3 = 12$$

$$\Rightarrow -2k + 3 = 12 \Rightarrow -2k = 9 \Rightarrow k = -4/5$$

$k = 4/5$ در محدوده $x < 2$ قرار ندارد پس قابل قبول نیست.

بنابراین $k = -2$ و $k^2 + 1 = 5$ می باشد که بر ۵ بخش پذیر است.

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۷ تا ۲۹)

۶۶- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$g(x) = x \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 2ax^2 - 4b & ; x \leq -1 \\ \frac{2g(x)-1}{5x^2+1} + b & ; x > -1 \end{cases} = \begin{cases} 2ax^2 - 4b & ; x \leq -1 \\ \frac{2x-1}{5x^2+1} + b & ; x > -1 \end{cases}$$

$$f(0) = -2 \Rightarrow \frac{2(0)-1}{5(0)^2+1} + b = -1 + b = -2$$

$$f(-3) = 5 \Rightarrow 2a(-3)^2 - 4(-1) = 5$$

$$\Rightarrow 18a + 4 = 5 \Rightarrow 18a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow a + b = \frac{1}{18} - 1 = -\frac{17}{18}$$

(توابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه های ۲۵ تا ۳۳)

۶۷- گزینه «۱»

(نریمان فتح العی)

$\sim p$ گزاره ای درست است. پس p گزاره ای نادرست است و ارزش گزاره عطفی $(p \wedge r)$ نادرست است و همچنین ارزش گزاره فصلی $(\sim p \vee r)$ درست است. از طرفی ارزش گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow q$ زمانی درست است که p و q هم ارزش باشند، بنابراین:

$$\underbrace{(p \wedge r)}_F \Leftrightarrow \underbrace{(\sim p \vee r)}_T \equiv F$$

تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»: $p \equiv F$

گزینه «۲»: $\sim p \equiv T$

گزینه «۳»: $p \vee \sim p \equiv T$

گزینه «۴»: $\sim(p \wedge r) \equiv T$

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۱ تا ۱۱)

۶۸- گزینه «۳»

(نریمان فتح‌اللهی)

ابتدا تابع f را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = x^2 + x - c + ax^2 + abx - 3x - 3b$$

$$f(x) = (1+a)x^2 + (-2+ab)x - 3b - c$$

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین:

$$\begin{cases} 1+a=0 \Rightarrow a=-1 \\ -2+ab=1 \xrightarrow{a=-1} -2-b=1 \Rightarrow b=-3 \\ -3b-c=0 \Rightarrow -3(-3)-c=0 \Rightarrow c=9 \end{cases}$$

بنابراین حاصل $a+b+c$ برابر است با:

$$a+b+c = -1-3+9 = 5$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۶۹- گزینه «۴»

(علی آزار)

با توجه به این‌که برد تابع دو ضابطه‌ای $f(x)$ تنها دارای ۲ مقدار می‌باشد، خواهیم داشت:

$$a-2=0 \Rightarrow a=2 \quad f(x) = \begin{cases} 6 & ; x \geq 1 \\ -4 & ; x < 1 \end{cases}$$

$$f(2) = 6 \quad , \quad f(0) = -4$$

$$g = \{(b,6), (3,c+1), (d,-5)\} \xrightarrow{\text{همانی}} b=6, c=2, d=-5$$

$$\Rightarrow a+b+c+d = 2+6+2-5 = 5$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۱)

۷۰- گزینه «۴»

(نریمان فتح‌اللهی)

f تابع همانی است، یعنی $f(x) = x$ بنابراین $f(2) = 2$

$$f(2) + g(2) = 4 \Rightarrow 2 + g(2) = 4 \Rightarrow g(2) = 2$$

از طرفی g تابع ثابت است، پس $g(x) = g(2) = 2$

حال معادله را تشکیل می‌دهیم:

$$x^2 + (f(2) - g(x)) = 4 \Rightarrow x^2 + (2 - 2) = 4$$

$$x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2 \rightarrow \text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = 2(-2) = -4$$

(توابع ثابت، پندرشابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم، سبک غالب متون ادب فارسی، سبک عراقی بود.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۷۲- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

آثار ذکر شده در این گزینه همگی به نثر است. در گزینه «۱» موش و گربه و تحفه‌الاحرار، در گزینه «۲» بوستان و در گزینه «۴» جمشید و خورشید منظوم هستند.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۷۳- گزینه «۱»

(امیرمهر حسن‌زاده)

در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثر ساده بود، به نثر فنی باز می‌نوشتند.

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۷۴- گزینه «۲»

(امیرمهر حسن‌زاده)

فقط سبک بیت «ب» نادرست است.

(الف) ستایش خرد: خراسانی

(ب) ستایش عشق و برتری آن بر عقل: عراقی

(ج) فراق و دوری از یار: عراقی

(د) وصال و رسیدن به معشوق: خراسانی

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۷۵- گزینه «۱»

(مهمر نورانی)

هـ) تشبیه گسترده: من به لاله تشبیه شده است. / الف) تشبیه فشرده: بار عشق / د) تشخیص: نسبت دادن دهان به گنجه (دهان گنجه)

ج) تلمیح: اشاره به در چاه افکندن یوسف / ب) مجاز: نان: مجاز از رزق و روزی (ترکیبی)

۷۶- گزینه «۲»

(مهمر نورانی)

قطره تویی، بحر تویی، لطف تویی، قهر تویی، قند تویی، زهر تویی: شش تشبیه فشرده

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» دام غم، مرغ دل، دانه خال: سه تشبیه فشرده

گزینه «۳»: من اشکم، او دیده است، من آمم، او سینه است: چهار تشبیه فشرده

گزینه «۴»: ما چشمه نور هستیم: یک تشبیه فشرده

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۷۷- گزینه «۱»

(سعید بعفری)

دستور تاریخی: بنجهد / جناس: بر، در

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کنایه: پخته شد / اشتقاق و تلمیح: ندارد

گزینه «۳»: وجود واژه کهن «انباذ» و آرایه مجاز به ترتیب از ویژگی‌های زبانی و ادبی شعر صورت سوال است.

گزینه «۴»: تشبیه: آتش هجر / جناس: ندارد

(ترکیبی)

۷۸- گزینه «۳»

(امیرمهر حسن‌زاده)

پ	رس	تو	ها
ج	ها	نا	را
U	-	-	-
مفاعیلن		فعولن	

شَه	ر	تِه	ران
جا	م	بِی	می
-	U	-	-
فاعلاتن		مستفعلن	

(پایه‌های آوایی همسان (ا)، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(کتاب جامع)

۸۵- گزینه «۲»

در بیت گزینه «۲»: تشبیه وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آفتاب می، باغ عارض (تشبیه چهره به باغ)

گزینه «۳»: لبان لعل

گزینه «۴»: گوی حسن / چو گوی

(تشبیه، صفحه ۲۸)

(کتاب جامع)

۸۶- گزینه «۴»

با توجه به ارزش وزنی پایه‌های آوایی بیت صورت سؤال، پایه آوایی گزینه «۴» نمی‌تواند در جای خالی قرار گیرد.

بگ‌دا ر تا	جان می دهد	بد گوی نا	فر جا م را
-U--	-U--	-U--	-U--

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۴)

(کتاب جامع)

۸۷- گزینه «۴»

مرزهای آوایی صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

ذ رین در گا	ه بی چو نی	ه م لُط فس	ت مُو زو نی
چ صَح را بی	چ خض را بی	چ در گا هی	ن می دا نم

گزینه «۲»:

ب ف لک می	ر س دز رو	ی چ خُر شی	د ت نور
قُل ه و ل لا	ه آ خد چش	م ب دز رو	ی ت دور

گزینه «۳»:

سو د با زر	گان در یا	بی خ طر مم	کین ن گر دد
هر ک مق صو	دش ت با شی	تا ن فس دا	زد پ کو شد

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

(کتاب جامع)

۸۸- گزینه «۲»

وزن بیت «الف، د، ه»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

وزن بیت «ب، ج»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۴۳)

(کتاب جامع)

۸۹- گزینه «۲»

از آخرین پایه آوایی بیت گزینه «۲» یک هجا حذف شده است.

وزن بیت گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۴»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۴۵)

(سیرعلیرضا علویان)

۷۹- گزینه «۱»

مرز پایه آوایی این گزینه به درستی مشخص نشده است. تشریح پایه‌های آوایی این گزینه:

(خ زد را چا / ش نی بخ شز / ک لا مم)

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(سعیر سعیری)

۸۰- گزینه «۴»

در همه بیت‌ها اشاره به فنا در راه خدا یا معشوق دیده می‌شود ولی در بیت گزینه «۴» اشاره به نفس و ناسازی با آن دارد.

(مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲) - آشنا

(کتاب جامع)

۸۱- گزینه «۴»

حمدالله مستوفی نویسنده کتاب تاریخ گزیده است. این کتاب تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ.ق. دربرمی‌گیرد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۷)

(کتاب جامع)

۸۲- گزینه «۳»

شکل درست عبارت‌های «ب» و «د»:

ب) بازماندگان تیمور همچون بازماندگان چنگیز، کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند.

د) بایسنقر میرزا، پسر شاهرخ بود.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸)

(کتاب جامع)

۸۳- گزینه «۴»

بابرنامه و محاکمه‌اللغتين، به زبان ترکی نوشته شده‌اند.

(سبک عراقی، صفحه ۳۹)

(کتاب جامع)

۸۴- گزینه «۱»

مشبه: [تو] / مشبه‌به: چنگ / وجه شبه: در بر آبی زلف در دامن‌کشان / ادات تشبیه: چو

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مشبه: لب / مشبه‌به: می / ادات تشبیه: گون

گزینه «۳»: مشبه: من / مشبه‌به: صراحی / وجه شبه: جان خواهم فشاند

گزینه «۴»: مشبه: من / مشبه‌به: سکندر / وجه شبه: آینه را به‌دست آرم / ادات تشبیه: وار

(تشبیه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۹۰- گزینه «۳»

(کتاب بامع)

در بیت «ت»؛ روحیه عرفانی و اخلاقی به چشم می خورد.

(مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

روان‌شناسی

۹۱- گزینه «۴»

(ملیکا زکری)

بررسی عبارت‌ها:

- به فرایند تفسیر و معنابخشی به محرک‌های انتخابی، ادراک، می‌گویند در حالی که انتخاب محرک، مربوط به فرایند توجه می‌باشد.

- پردازش غالب نوجوانان مفهومی است اما کودکان براساس پردازش ادراکی عمل می‌کنند.

- در اینجا نوزاد، صدای مادر را از میان سایر محرک‌های دیگر انتخاب کرده که به این فرایند، توجه می‌گویند.

- هرچه پردازش ما مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود؛ از آنجایی که توجه و ادراک زیرمجموعه شناخت قرار دارند، بنابراین این گزاره درست است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳ و ۵۶)

۹۲- گزینه «۴»

(عارله علیرفضایی مقدم)

ترس از غریبه در ۸-۷ ماهگی رخ می‌دهد (رد گزینه‌های «۱» و «۳»).

بازی‌های موازی در ۳-۲ سالگی است. در این بازی‌ها کودکان علاقه‌مندند در کنار یکدیگر باشند، ولی به تنهایی بازی کنند (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).

کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند و علاقه خاصی به بازی با همجنسان خود دارند. جمله معروف آنها (دخترها با دخترها و پسرها با پسرها) را همگی شنیده‌ایم (رد گزینه‌های «۱» و «۳»).

یکی از ابتدایی‌ترین علائم رشد اجتماعی در کودکان، لبخند اجتماعی است که در حدود ۲-۳ ماهگی بروز می‌یابد (رد گزینه‌های «۲» و «۳»).

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۹۳- گزینه «۳»

(عارله علیرفضایی مقدم)

هیجانان منبع رفتارهای مثبت و سازنده هستند، در صورت هدایت نشدن و به کارگیری غلط آنها، هیجان‌ها به رفتارهای مخرب و پرخطر منجر می‌شوند؛ بنابراین، لازم است مهارت‌هایی را بیاموزیم که بتوانیم هیجانان خود را در جهت صحیح به کار گیریم؛ مهارت‌هایی از قبیل کنترل خشم و ورزش کردن. پس کنترل خشم مربوط به رشد هیجانی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است. رشد اجتماعی در دوره نوجوانی، مانند دیگر ابعاد رشد، دستخوش تغییر می‌شود. در این دوره گرایش نوجوان به گروه همسالان بیشتر از سابق می‌شود.

گزینه «۲»: یکی از روش‌های جمع آوری اطلاعات مشاهده است که از طریق آن، رفتار حیوانات و آدمیان را مطالعه می‌کنند. به دلیل تغییرات

فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

گزینه «۴»: آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روانشناختی هستند. یکی از تفاوت‌های مهم دوره نوجوانی با دوره کودکی این است که نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند و این تغییر مربوط به رشد شناختی دوره نوجوانی است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۲۸، ۵۵، ۵۷ و ۵۸)

۹۴- گزینه «۳»

(شقایق زارعی)

انجام دادن همزمان چند تکلیف، کارایی توجه را کاهش می‌دهد.

هر از چند گاهی بعد از مطالعه باید استراحت کرد زیرا برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت طی ساعات طولانی پرهیز کرد.

برای ایجاد توجه متمرکز از حواس مختلف برای انجام دادن یک تکلیف استفاده کنید. اگر حواس مختلف، درگیر انجام دادن یک تکلیف باشد، کارایی خوبی خواهد داشت.

در توجه هر چه آگاهی بیشتر باشد، نوع توجه هم ارادی تر خواهد بود.

(احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۹۵- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

بررسی عبارات:

عبارت اول: درست است. دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسانی هستند زیرا هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند در حالی که دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند.

عبارت دوم: درست است. وزن کودک در پایان سال اول سه برابر می‌شود.

عبارت سوم: نادرست است. از آنجایی که اطرافیان چنین بویی را احساس نکرده‌اند یعنی بیمار ادراکی دارد که فاقد احساس است. به ادراک بدون احساس توهم می‌گویند نه خطای ادراکی.

عبارت چهارم: نادرست است. ندانستن تعداد تیرهای چراغ برق به این علت است که اراده‌ای برای شمارش آنها وجود نداشته است و در نتیجه میزان آگاهی نیز کامل نبوده است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۳۰، ۳۶، ۸۰ و ۸۲)

۹۶- گزینه «۲»

(عارله علیرفضایی مقدم)

در «پدیده نوک زبانی» فرد می‌گوید من پاسخ این سؤال را می‌دانم، ولی نمی‌توانم بگویم. درست مانند موقعیتی که در عبارت اول این سؤال می‌بینید و در مرحله بازبایی آن اطلاعات مشکل دارد.

گام به حافظه سپردن، اولین مرحله از مراحل حافظه است و رمزگردانی نام دارد. سومین و آخرین مرحله حافظه، یعنی به خاطر آوردن اطلاعات ذخیره شده، بازبایی نام دارد.

زمان ذخیره‌سازی اطلاعات متفاوت است. برخی مربوط به اولین خاطرات عمر شما، برخی دیگر به چند سال گذشته و بعضی نیز به ساعت پیش برمی‌گردد. ذخیره‌سازی یا اندوزش، مرحله دوم حافظه است.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۴)

۹۷- گزینه «۱»

(مهمرب میببی)

سارا در حال بازگویی تجربه‌ی مشخصی از خود است که به زمان و مکان مشخصی مربوط می‌شود، بنابراین او از حافظه‌ی رویدادی خود استفاده می‌کند. حافظه‌ی سارا دچار خطای اضافه شده است زیرا رویدادی را یادآوری می‌کند که در واقعیت اتفاق نیفتاده است.
نکته: بد نیست بدانیم که حافظه‌ی رویدادی و معنایی، خود نوعی حافظه‌ی بلندمدت هستند.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۹۸- گزینه «۱»

(مهمرب رضا توکلی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: یادگیری با فاصله دال بر عامل تداخل اطلاعات است.
گزینه «۳»: احساس‌ها و عوامل عاطفی ارتباطی با نشانه‌های بازبایی ندارند.
گزینه «۴»: شدت فراموشی اولیه عاملی است که با گذشت زمان مرتبط است.
(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۹۹- گزینه «۲»

(مهمرب میببی)

فقط عبارت «ج» نادرست است. در خطای «اضافه کردن» فرد چاله‌های ایجاد شده را پر می‌کند نه اینکه خود چاله‌های ایجاد کند.
(حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)

۱۰۰- گزینه «۱»

(مهمرب میببی)

مطالب مهم و کاربردی، دوست‌داشتنی هستند. چیزهایی را که دوست نداشته باشیم، به راحتی رمزگردانی نمی‌شوند (پس در بخش اول گزینه‌ای رد نمی‌شود). برای کنترل اثر گذشت زمان، نباید فاصله‌ی مرور مطالب بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد (عبارت «ج» نادرست است). وقتی که ابیات شعری را حفظ می‌کنید، گاهی اوقات بیت‌های مختلف یا مصرع هر بیت را جابه‌جا می‌کنید. علت آن، یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات است (عبارت «ج» نادرست است). راه رفتن، یادداشت‌برداری، برجسته کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی و رسم نمودار از مصادیق استفاده از چند روش حرکتی هستند (عبارت «ب» و «ج» نادرست است). آزمون مکرر و بسط معنایی از مراحل روش پس‌خبا نیست (عبارت «ب» و «ج» نادرست است). بنابراین تنها عبارت‌های «الف» و «د» برای پرکردن جاهای خالی مناسب هستند و جواب گزینه «۱» می‌باشد.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۰۱- گزینه «۱»

(مهمرب آقایاری)

«يُقَدَّرُ»: برآورد می‌کنند / «الْعُلَمَاءُ»: دانشمندان / «الكَاتِبَاتُ الْحَيَّةُ»: موجودات زنده / «بحار العالم»: دریا‌های جهان / «بالملايين»: به میلیون‌ها

(ترجمه، صفحه ۳۲)

۱۰۲- گزینه «۱»

(ولی اله نوروزی)

«إِذَا: اگر، هرگاه / يُشَجَّعُ: (در این‌جا) تشویق کنند / الْمُتَفَرِّجُونَ: تماشاچیان، تماشاگران / اللَّعَابِينَ: بازیکنان / فِی مِبَارَاةِ كُرَةِ الْقَدَمِ: در مسابقه فوتبال / سَيَسْجَلُونَ: ثبت خواهند کرد / الِهْدَفِ الثَّلَاثِ: گُل سوم / فِی الْمَرْمَى: در دروازه»
(ترجمه، صفحه ۴۱)

۱۰۳- گزینه «۴»

(مهمرب آقایاری)

ترجمه درست عبارت: «... که مانند آن در خودت هست.»

(ترجمه، صفحه ۵)

۱۰۴- گزینه «۱»

(ولی اله نوروزی)

در ترازوی اعمال: فی میزان الأعمال / چیزی: شیء / سنگین تر: أُنْقَلْ / از خوی خوب: مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ / نیست: لَيْسَ
(تعریب، صفحه ۱۲)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مهمرب همایی)

ترجمه: «هرکس قبل از سخن گفتن ببیندش از اشتباه در امان می‌ماند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هرکس در کودکی اش بپرسد، در بزرگسالی اش پاسخ می‌دهد.

گزینه «۲»: هرچه در دنیا بکاری آن‌را در آخرت درو می‌کنی.

گزینه «۳»: هرچه از خوبی انجام دهید، خدا آن را می‌داند.

(مفهوم، صفحه ۳۶)

۱۰۶- گزینه «۲»

(مهمرب همایی)

«تَنْفِيحٌ» درست است، چون مضارع باب «انفعال» است.

(ضبط حرکات، صفحه ۲۹)

۱۰۷- گزینه «۴»

(آرمین ساعرنپناه)

در این گزینه «أكبر» اسم تفضیل و «مصادر» اسم مکان هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسم تفضیل و اسم مکانی در این گزینه وجود ندارد!

گزینه «۲»: «مکتبة» اسم مکان است.

گزینه «۳»: «المدرسة» اسم مکان است.

نکات مهم درسی:

- «خیر» و «شر» هنگامی که «ال» بگیرند، اسم تفضیل نیستند (مانند گزینه «۳»)

- برای تشخیص اسم تفضیل و اسم مکان، باید به مفرد کلمه رجوع کنیم.

(قواعد، صفحه‌های ۵ تا ۷)

فلسفه

۱۱۱- گزینه «۱»

(معمد رضایی بقا)

طلب فلسفه این است که از فطرت اول که مخصوص تفکر غیرفلسفی است، عبور کنیم و علاوه بر نیازهای روزمره به فطرت ثانی که مخصوص تفکر فلسفی است، بپردازیم. از مسائل فلسفی، شناخت حقیقت انسان و نزدیک شدن به گوهر وجود خود است؛ پس این موضوعات در فطرت ثانی می‌گنجد. البته بی توجهی و بی‌اعتنایی مردم، ارزش فطرت ثانی را از بین نمی‌برد.

(پیستی فلسفه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۱۲- گزینه «۴»

(آرمین کرمی)

هر سه گزینه اول افتراهایی است که از دیرباز به سقراط نسبت می‌داده‌اند، اما هیچکدام از آن‌ها باعث نشد که به دادگاه بیاید. گزینه «۴» از جمله اتهامات جدی سقراط بود که مقامات با توسل به آن سقراط را دادگاهی کردند و ملتوس در اول دادگاه به‌عنوان جرم سقراط از آن یاد می‌کند و می‌گوید: «جرم سقراط این است که خدایانی را که همه به آن‌ها اعتقاد دارند، انکار می‌کند و از خدایی جدید سخن می‌گوید و با افکار خود جوانان را گمراه می‌کند و آن‌ها را از دین پدرانشان برمی‌گرداند.»

(زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۱۱۳- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

مراحل تفکر فلسفی عبارت‌اند از:

۱) روبه‌روشدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی

۲) طرح پرسش‌های فلسفی

۳) رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال

۴) رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت

«فیلسوفیا» مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی «دوستداری» و «سوفیا» به معنی

«دانایی» است. پس کلمه «فیلسوفیا» به معنی «دوستداری دانایی» است.

(پیستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۷)

۱۰۸- گزینه «۱»

(آرمین ساعرنابه)

«خُدَام» اسم فاعل است و مفرد آن «خَادِم» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «التَّوَاب» اسم مبالغه است.

گزینه «۳»: «الجَبَّار» اسم مبالغه است.

گزینه «۴»: «الحَنَّان» اسم مبالغه است.

(قواعد، صفحه ۲۳)

۱۰۹- گزینه «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرو)

المُؤْمِن: اسم فاعل در نقش مبتدا / الظَّالِم: اسم فاعل در نقش مفعول

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «الحُكَّام»: مفردش «الحاکم»: اسم فاعل در نقش فاعل

گزینه «۳»: «القُضَاء»: مفردش «القاضی»: اسم فاعل در نقش فاعل

گزینه «۴»: «المُعَلِّمَات»: اسم فاعل در نقش فاعل

(قواعد، ترکیبی)

۱۱۰- گزینه «۳»

(علی‌اکبر ایمان‌پرو)

ما: ادوات شرط / تَبَحُّث: فعل شرط / تَجَدُّد: جواب شرط

«هرچه در مورد علوم سودمند تحقیق کنی نتیجه‌اش را در زندگی‌ات

می‌یابی.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مَنْ: «کسی که» اگر «فَهُو صَدِيقُكَ» باشد، جواب شرط جمله اسمیه

می‌شد (کسی که در مورد عیب، تو را نصیحت کرد او دوست توست).

گزینه «۲»: ما: حرف نفی (پیامبران را نمی‌فرستیم مگر بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده).

گزینه «۴»: مَنْ: (اسم پرسشی) به معنی چه‌کسی (چه کسی قبل از

سخن گفتن می‌اندیشد هنگامی که قصد می‌کند که صحبت کند؟)

(قواعد، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۱۱۴- گزینه «۲»

(آزمین کرمی)

در تمدن‌های باستانی دیگر همانند چین، هند، مصر و بین‌النهرین که پیش از تمدن یونان شکل گرفته‌اند، کم و بیش حکمت و فلسفه رواج داشته و آثاری که حکایت از تفکر در مسائل بنیادین هستی داشته باشند، از آن‌ها بر جای مانده است.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۱۱۵- گزینه «۲»

(مفهم رضایی بقا)

فیلسوف واقعی، هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند. او درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد. پس فیلسوف و اندیشمند، تابع برهان و دلیل عقلی است. این توضیح مربوط به «استقلال در اندیشه» از فواید تفکر فلسفی است. یکی از فواید آموختن منطق، توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد. این توضیح مربوط به «دوری از مغالطه‌ها» از فواید تفکر فلسفی است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۱۶- گزینه «۲»

(آزمین کرمی)

در حقیقت مقصود سقراط از گشت‌وگذار درون شهر، متقاعدساختن بزرگسالان و جوانان بود که نباید جسم و مال و ثروت را بر کمال نفس خود ترجیح دهند و به آن‌ها یادآوری کند ثروت، فضیلت نمی‌آورد؛ بلکه از فضیلت است که ثروت و هر آنچه برای جامعه و فرد سودمند است، به‌دست می‌آید.

(زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۱۷- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

بخش‌های فرعی فلسفه، همان فلسفه‌های مضاف هستند که مباحث هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی را به حیطة خاصی از علم می‌برند. پس فلسفه‌های مضاف، واسطه و رابط میان بخش اصلی فلسفه و علوم و دانش‌های دیگر هستند. آن‌گاه که درباره مادی بودن یا نبودن وجود انسان بحث می‌کنیم، به انسان‌شناسی فلسفی پرداخته‌ایم که مربوط به قسمت فرعی فلسفه است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۱۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

زادگاه فلسفه یونانی بخشی بود از سرزمین یونان باستان واقع در غرب آسیای صغیر (کشور ترکیه کنونی) که «یونیا» نامیده می‌شد. در آغاز شکل‌گیری فلسفه آن‌چه بیش از هر چیز اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

۱۱۹- گزینه «۴»

(آزمین کرمی)

تالس معتقد بود اساس و پایه همه‌چیز، آب است و در نهایت، همه‌چیز از آب ساخته شده است (رد گزینه «۱») از نظر فیثاغورسیان، اعداد و اصول اعداد همان عنصر اولیه موجودات است و درباره همه موجودات صادق است (رد گزینه «۲») هراکلیتوس نیز دگرگونی و تغییر و تحول دائمی اشیا را قانون زندگی و کائنات می‌داند. (رد گزینه «۳») پارمنیدس به این دلیل که حواس فقط مرتبه ظاهری و امور متغیر و مختلف را نشان می‌دهد، اصولاً چندان اعتنایی به آن نداشت.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۲۰- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

گروهی از فلاسفه در فلسفه علوم اجتماعی، پیرو اصالت فرد هستند و جامعه را مجموعه‌ای از افراد می‌دانند که کنار هم زندگی می‌کنند. آنان همواره منافع و مصلحت افراد را بر منافع جامعه مقدم دانسته و در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی (مانند مدارس) و اقتصادی و نظایر آن، بیشتر به منافع و رشد فرد توجه دارند و در سیاست نیز معتقد به لیبرالیسم هستند که تأمین‌کننده آزادی‌های فردی است. (نادرستی گزینه «۲») گروهی دیگر از فیلسوفان معتقدند که افراد یک جامعه نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های آنان، تابع شرایط اجتماعی آنان است. برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و اقتصادی (مانند بیمه‌ها) و اجتماعی آنان، سمت و سوی اجتماعی دارد (نادرستی گزینه «۴») و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند و در سیاست به سوسیالیسم اعتقاد دارند که تأمین‌کننده منافع جمعی است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۳۰ شهریور

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، کیارش صانعی، محمدرضا اسفندیار، آرین توسل، عرشیا مرزبان، علی رضا جعفری	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۳»

(عمیر اصفهانی)

ضرب المثل صورت سؤال به نسبی بودن دانش اشاره می کند. خرس که در این ضرب المثل نماد نادانی است، در جایی به جز میان آدمیان، به بوعلی سینا مانند شده است، چرا که بوعلی سینا نماد دانایی است. دقت کنید پزشک بودن بوعلی سینا یا انحصارهای دیگر گزینه ها در صورت سؤال نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱»

(عمیر اصفهانی)

ضرب المثل همت با این بیان که «از گیر گرگ در رفتیم، گیر گفتار افتادیم» که یعنی از چاله به چاه افتادن. متن صورت سؤال از فرار از چاه به چاله سخن می گوید، از ترجیح بین عقرب جراره و مار غاشبه.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۱»

(سپهر مسن فان پور)

حروف غیر یک نقطه ای الفبای فارسی:

«پ ت ث ج ح د ر ژ س ش ص ط ع ق ک گ ل م و ه ی»

پانزدهمین حرف از سمت چپ: ر

دومین حرف سمت راست پانزدهمین حرف از سمت چپ: ح

از دومین حرف سمت راست پانزدهمین حرف از سمت چپ، چهار حرف به

سمت راست: پ

سمت چپ کدام حرف هستیم: ا

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴»

(سپهر مسن فان پور)

الگوی «ب، پ، ث، چ، ذ، ...» الگوی حروفی از الفباست که شماره ی آن ها،

۲, ۳, ۵, ۷, ۱۱, ۱۳, ۱۷

عدد اول است:

پس با حروف «ز» و «ص» ادامه می یابد.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۴»

(سپهر مسن فان پور)

مرتب شده ی کلمات به ترتیب فرهنگ لغت (لغت نامه):

رادمردی - راهدار - رستگار - رستنی - رنگارنگ - رود - روزگار - روش - رهایی - رهنورد

واژه های که در جایگاه ششم می آید، «رود» است که بی نقطه است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۱»

(سپهر مسن فان پور)

به جز «نهی»، در همه ی کلمات حروف از چپ به راست به ترتیب الفباست.

مثلاً در واژه «مصر»، «ر» در الفبا پیش از «ص» و «ص» پیش از «م» آمده

است. «نهی» چنین نیست، برعکس است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

دو حرف پایانی هر کلمه در هر گزینه، برعکس، دو حرف نخست کلمه ی بعد است:

تعاریف - فیل - لیوان - لیوان - نادرست - نادرست - تساهل

گزافه - هفته - هفته - هتاک - هتاک - کاربرد - کاربرد - درویش

اصالت - تلقین - تلقین - نیاکان - نیاکان - ناحیه - ناحیه - هیاهو

در گزینه ی پاسخ در ترکیب «ناخدا - دایره» این قاعده به هم ریخته است.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۲»

(هدای زمانیان)

تعداد روزهای بارش هر ابر را جداگانه محاسبه می کنیم:

ابر اول: $9 \times 30 = 270$

ابر دوم: $3 \times 25 = 75$

ابر سوم: $5 \times 30 = 150$

ابر چهارم: $\frac{270 + 75 + 150}{3} = \frac{495}{3} = 165$

برای محاسبه شماره ها داریم:

$$165 = 3 \times 5 \times 11 \Rightarrow \begin{cases} 3 \times 5 = 15 \\ 3 \times 11 = 33 \\ 5 \times 11 = 55 \end{cases}$$

واضح است که ۲۵ شماره نده ۱۶۵ نیست.

(هوش ریاضی)

$$\frac{1}{20} - \frac{1}{30} - \frac{1}{30} = \frac{3-2-2}{60} = -\frac{1}{60}$$

و خالی شدن حوض نیمه‌خالی، پس از X دقیقه:

$$\frac{1}{2} - X \times \frac{1}{60} = 0 \Rightarrow X = 30$$

(هوش ریاضی)

(کیارش صانعی)

۲۶۳- گزینه «۳»

تغییرات آب درون حوض در هر دقیقه:

$$\frac{1}{20} + \frac{1}{40} - \frac{1}{20} = \frac{1}{40}$$

و پر شدن حوض خالی پس از X دقیقه:

$$\frac{1}{40} \times X = 1 \Rightarrow X = 40$$

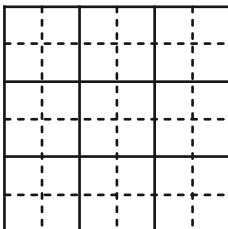
(هوش ریاضی)

(آرین توسل)

۲۶۴- گزینه «۲»

کم‌ترین محیط زمانی حاصل می‌شود که مربع بسازیم:

$$4 \times 6 = 24$$

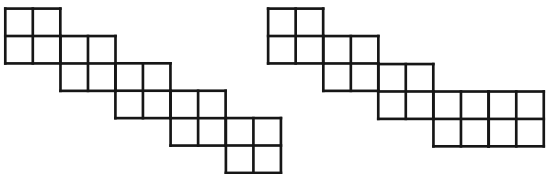

(هوش ریاضی)

(آرین توسل)

۲۶۵- گزینه «۲»

دو حالت برای اندازه محیط ممکن است:

با محیط ۳۲ واحد

با محیط ۳۰ واحد

(هوش ریاضی)

(ممد رضا اسفندیار)

۲۵۹- گزینه «۲»

تا پیش از رسیدن مسافران تازه، بخشی از آذوقه‌ها مصرف شده و به اندازه

$30 = 35 - 5$ روز آذوقه برای ۶۰ نفر باقی‌مانده است. این میزان آذوقه

$$\text{برای } 90 \text{ نفر، } \frac{60 \times 30}{90} = 20 \text{ روز کافی خواهد بود.}$$

(هوش ریاضی)

(ممد رضا اسفندیار)

۲۶۰- گزینه «۳»

در پنج روز اول، $5 \times 1 = 5$ صندلی ساخته می‌شود. در هشت روز دوم،

$$2 = 8 \times \frac{1}{4} = 2 \text{ صندلی ساخته می‌شود. در روزهای بعدی، در هر روز}$$

$$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{5}{4} \text{ صندلی ساخته می‌شود.}$$

پس می‌توان تعداد روزها را چنین حساب کرد:

$$5 + 2 + \frac{5}{4} \times X = 27 \Rightarrow X = 20 \times \frac{4}{5} = 16$$

$$5 + 8 + 16 = 29$$

(هوش ریاضی)

(عرشیا مرزبان)

۲۶۱- گزینه «۴»

اگر قیمت کالا $100 + X$ هزار تومان باشد، با تخفیف پنج درصدی به ۱۰۰

هزار تومان می‌رسد. پس داریم:

$$(100 + X) \times \frac{95}{100} = 100 \Rightarrow X = (100 \times \frac{100}{95}) - 100$$

$$\Rightarrow X = \frac{10000 - 9500}{95} = \frac{500}{95} = \frac{100}{19}$$

$$\text{پس قیمت کالا باید } 100 + \frac{100}{19} = \frac{1900 + 100}{19} = \frac{2000}{19} \text{ هزار تومان}$$

باشد.

(هوش ریاضی)

(کیارش صانعی)

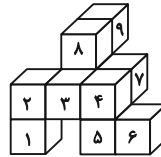
۲۶۲- گزینه «۳»

تغییرات آب درون حوض در هر دقیقه:

۲۶۶- گزینه ۳»

(ممید اصفهانی)

کوچک‌ترین مکعب مستطیل مدنظر باید چهار مکعب به طول واحد در عرض، سه مکعب به طول واحد در عمق و سه مکعب به طول واحد در ارتفاع داشته باشد، یعنی $3 \times 3 \times 4 = 36$ مکعب. از این بین تنها ۹ مکعب موجود است، پس حداقل $36 - 9 = 27$ مکعب دیگر لازم است.

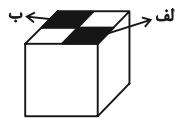

(هوش غیرکلامی)

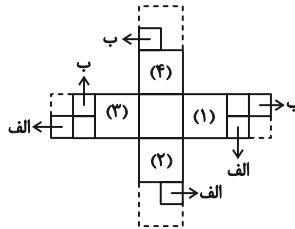
۲۶۷- گزینه ۳»

(ممید اصفهانی)

از شکل گسترده صورت سؤال، مکعب زیر حاصل می‌شود که قسمت‌های رنگی در آن خالی است:

برای پر کردن قسمت «الف»، باید یکی از قطعه‌ها را به وجه‌های (۱) و یا (۲) چسباند و یا مربع چسبیده به وجه (۳).
برای پر کردن قسمت «ب» نیز باید یکی از قطعه‌ها را به وجه‌های (۳) و یا (۴) چسباند و یا مربع چسبیده به وجه (۱).

بنابراین در مجموع $3 \times 3 = 9$ حالت برای خواسته صورت سؤال ممکن است.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه ۴»

(علی‌رضا جعفری)

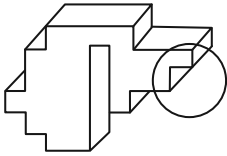
باید مکعبی انتخاب کرد که دو وجه مقابل آن، طرح‌هایی مثلثی و دایره‌ای داشته باشد. همچنین از آن‌جا که نور به صورت مستقیم حرکت می‌کند، دایره باید از مثلث بزرگ‌تر باشد.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

شکل گزینه ۱» باید به صورت زیر می‌بود تا با دیگر گزینه‌ها متفاوت نباشد:

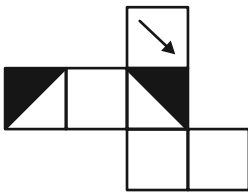

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

اگر شکل گزینه ۲» به صورت زیر می‌بود، مثل دیگر گزینه‌ها می‌شد:

(هوش غیرکلامی)